

Dosarul nr. 3ra-854/22
2-20047947-01-3ra-22082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G.Ciobanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Negru, E.Palanciuc)

Î N C H E I E R E

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Liuba Secăreanu,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Liuba Secăreanu împotriva Agenției „Apele Moldovei” cu
privire la repunerea în termen, anularea actelor administrative individuale
defavorabile, obligarea prezentării calculelor exacte referitor la suma reținerilor din
salariu, obligarea achitării prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 01 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul depus de Liuba Secăreanu,

c o n s t a t ă :

La data de 8 mai 2020, Liuba Secăreanu a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Agenției „Apele Moldovei” cu privire la repunerea în termen a
pretenției cu privire la recalcularea salariului de funcție stabilit prin ordinul nr.
331-p din 17 decembrie 2018, încasarea sumei de 7 215,00 lei cu titlu de salariu
neachitat în urma calculării incorecte a salariului de funcție și atribuirii greșite a
clasei și coeficientului de salarizare prin ordinul nr. 331-p din 17 decembrie 2018
pe perioada 1 decembrie 2018 – 31 decembrie 2019, încasarea sumei lunare de
610,50 lei cu titlu de salariu neachitat în urma calculării incorecte a salariului de
funcție și atribuirii greșite a clasei și coeficientului de salarizare prin ordinul nr.
26-p din 28 ianuarie 2020 pe perioada 1 ianuarie 2020 până la data emiterii
hotărârii instanței, anularea parțială a ordinului nr. 26-p din 28 ianuarie 2020 în
partea ce se referă la atribuirea clasei și coeficientului de salarizare și obligarea
administrației Agenției „Apele Moldovei” să atribuie reclamantei corect și legal,
clasa și coeficientul de salarizare potrivit Legii privind sistemul unitar de salarizare
în sectorul bugetar, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru
s-a admis demersul înaintat de Liuba Secăreanu, s-a declinat competența de la
judecarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Liuba
Secăreanu împotriva Agenției „Apele Moldovei” privind anularea ordinului și
încasarea salariului și s-a remis președintelui instanței dosarul spre redistribuire
aleatorie completului competent în materie de contencios administrativ.

Pe parcursul judecării cauzei în fond, Liuba Secăreanu a depus mai multe cereri de concretizare a pretențiilor, iar prin ultima cerere dată cu 15 octombrie 2021, reclamanta a solicitat: repunerea în termen a pretenției privind anularea parțială a ordinului nr. 331-p din 17 decembrie 2018, recalcularea salariului de funcție stabilit prin ordinul nr. 331-p din 17 decembrie 2018 și obligarea achitării diferenței la salariu neachitată în urma calculării incorecte a salariului de funcție și atribuirii greșite a clasei și coeficientului de salarizare. Anularea parțială a ordinului nr. 331-p din 17 decembrie 2018 în ceea ce privește atribuirea clasei și coeficientului de salarizare și obligarea să atribuie corect și legal reclamantei clasa și coeficientul de salarizare potrivit prevederilor Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar; obligarea achitării sumei de 7 215,00 lei cu titlu de diferență la salariu neachitată în urma calculării incorecte a salariului de funcție și a atribuirii greșite a clasei și coeficientului de salarizare prin ordinul nr. 331-p din 17 decembrie 2018 pe perioada 1 decembrie 2018 – 31 decembrie 2019. Anularea parțială a ordinului nr. 26-p din 28 ianuarie 2020 în ceea ce privește atribuirea clasei și coeficientului de salarizare și obligarea atribuirii corecte și legale reclamantei clasa și coeficientul de salarizare potrivit prevederilor Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar; obligarea achitării sumei de 7 326,00 lei cu titlu de diferență la salariu neachitată în urma calculării incorecte a salariului de funcție și atribuirii greșite a clasei și coeficientului de salarizare prin ordinul nr. 26-p din 28 ianuarie 2020 pe perioada 1 ianuarie 2020 – 31 decembrie 2020. Anularea parțială a ordinului nr. 19-p din 29 ianuarie 2021 în ceea ce privește atribuirea clasei și coeficientului de salarizare și obligarea atribuirii corecte și legale reclamantei clasa și coeficientul de salarizare potrivit prevederilor Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Obligarea achitării sumei de 3 052,50 lei cu titlu de diferență la salariu neachitată în urma calculării incorecte a salariului de funcție și atribuirii greșite a clasei și coeficientului de salarizare prin ordinul nr. 19-p din 29 ianuarie 2021 pe perioada 1 ianuarie 2021 – 31 mai 2021. Anularea deciziei Agenției „Apele Moldovei” nr. 08-04/1197 din 11 octombrie 2021 de respingere a cererii prealabile. Obligarea achitării penalității; repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că conform contractului individual de muncă în serviciul public nr. 7 din 9 decembrie 2015 și în baza ordinului nr. 257-p din 9 decembrie 2015, Liuba Secăreanu, învingătoare a concursului de angajare, în temeiul art. 28 alin. (1) lit. a), art. 30 din Legea nr. 155/2008, a fost angajată în funcția de șef al Secției Cadastru în cadrul Direcției managementul resurselor de apă a Agenției „Apele Moldovei”.

A menționat, că la angajare i-a fost stabilit corespunzător funcției publice B33, gradul de salarizare 8, treapta de salarizare II, salariul de funcție 3 780,00 lei, gradul de calificare Consilier de stat clasa III.

A notat, că prin ordinul nr. 308-p din 3 decembrie 2018, a fost transferată, cu consimțământul său, din funcția de șef Secție Cadastru în funcția de specialist principal al Direcției managementul resurselor de apă, începând cu 3 decembrie 2018, fiindu-i stabilit, corespunzător funcției publice (cod C-50), treapta de salarizare III cu salariul de funcție 3 080 de lei, gradul de salarizare IV.

Prin ordinul nr. 331-p din 17 decembrie 2018, emis fără a-i fi adus la cunoștință și despre existența căruia a aflat abia la 5 februarie 2020, i-a fost atribuită treapta de salarizare III, clasa de salarizare 59, coeficientul de salarizare

3,36, cuantumul salariului de bază fiind stabilit în sumă de 5 040,00 lei. De asemenea, i-a fost stabilit sporul lunar pentru gradul profesional „Consilier de stat” clasa III în sumă de 300 lei, începând cu 1 decembrie 2018. Prin ordinul nr. 26-p din 28 ianuarie 2020, reclamantei i s-a atribuit treapta de salarizare III, clasa de salarizare 59, coeficientul de salarizare 3,36 cuantumul salariului de bază fiind stabilit în sumă de 5 550,00 lei, cu sporul lunar pentru gradul profesional „Consilier de stat” clasa III, în sumă de 300 lei.

Reclamanta a indicat, că nu este de acord parțial cu ordinele nr. 331-p din 17 decembrie 2018 și nr. 26-p din 28 ianuarie 2020, deoarece, i-au fost stabilite incorect clasa și coeficientul de salarizare.

A invocat că, că conform Tabelului 2 din Anexa nr. 3 la Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în vigoare de la 1 decembrie 2018, specialistului principal (codul funcției A2184), funcție pe care o exercită, i s-a atribuit clasa de salarizare 61 și coeficientul de salarizare 3,51, cu adăugarea numărului de clase pentru vechimea de muncă în funcție publică.

A susținut, că prin ordinul nr. 331-p din 17 decembrie 2018, angajatorul Agenția „Apele Moldovei” i-a stabilit clasa de salarizare 59 și coeficientul de salarizare 3,36, astfel, micșorându-i suma totală a salariului de funcție cu 550 lei, ignorând prevederile din Tabelul 2 din Anexa nr. 3 la Legea nr. 270/2018 și nerespectându-se garanțiile statului în domeniul salarizării prevăzute în art. 129 din Codul Muncii și drepturile de salariat stipulate în art. 9 din Codul Muncii.

A remarcat, că prin ordinul nr. 26-p din 28 ianuarie 2020, reclamantei i-au fost stabilite clasa de salarizare 59 și coeficientul de salarizare 3,36, fapt ce contravine prevederilor Tabelului 2 din Anexa nr. 3 la Legea nr. 270/2018, astfel, micșorându-i suma totală a salariului de funcție cu 610,50 lei, nerespectându-se garanțiile statului în domeniul salarizării prevăzute în art. 129 din Codul Muncii și drepturile de salariat stipulate în art. 9 din Codul Muncii.

În vederea soluționării extrajudiciare a conflictului de muncă, pe 11 februarie 2020, a depus cerere prealabilă la Agenția „Apele Moldovei”; Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Inspectoratului de Stat al Muncii, însă, prin răspunsurile nr. 06-04/1339 din 26 februarie 2020, nr. S49/20/31 din 13 februarie 2020 și nr. S-174/20 din 20 februarie 2020, s-au respins neîntemeiat cererile înaintate.

Reclamanta a evidențiat, că Agenția „Apele Moldovei” se eschivează de la plata salariului, care ar corespunde întocmai legislației muncii în vigoare și Legii nr. 270/2018, prin aceasta, fiind prejudiciate drepturile sale.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 noiembrie 2021, s-a declarat inadmisibilă cerința înaintată de Liuba Secăreanu împotriva Agenției „Apele Moldovei” privind încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 noiembrie 2021 s-a respins acțiunea.

La data de 24 noiembrie 2021, Liuba Secăreanu a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 noiembrie 2021, solicitând casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei decizii privind admiterea acțiunii înaintate de Secăreanu Liuba (f. d. 160).

Din materialele pricinii rezultă că, hotărârea contestată a fost pronunțată la data de 15 noiembrie 2021, iar cererea de apel a fost înregistrată la data de 24 noiembrie 2021, prin urmare instanța de apel a conchis că cererea de apel a fost

depusă în termenul prevăzut de lege, de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin decizia din 01 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Liuba Secăreanu și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 15 noiembrie 2021.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că instanța de fond just a constatat că, Secăreanu Liuba nu a omis termenul de înaintare a cererii prealabile și de adresare în instanța de judecată, or, cererea prealabilă a fost depusă în adresa Agenției „Apele Moldovei” la 11 februarie 2020, iar acțiunea a fost înaintată în instanța de judecată la 8 mai 2020, dat fiind faptul că decizia Agenției „Apele Moldovei” din 26 februarie 2020 cu privire la cererea prealabilă nu conține informația cu privire la exercitarea căilor de atac, acțiunea în instanță putea fi depusă în decursul unui an de la comunicarea acesteia.

Cu referire la fondul cauzei, instanța de apel a notat, că potrivit art. 135 alin. (1) – (3) Codul Muncii, sistemul de salarizare, pe a cărui bază se determină salariile salariaților, se stabilește prin lege sau prin alte acte normative, în corespundere cu forma juridică de organizare a unității, cu modul de finanțare și cu caracterul activității acesteia. Formele și condițiile de salarizare, precum și mărimea salariilor în unitățile cu autonomie financiară, se stabilesc prin negocieri colective sau, după caz, individuale între angajator și salariați sau reprezentanții acestora, în funcție de posibilitățile financiare ale angajatorilor, și se fixează în contractele colective și în cele individuale de muncă. Sistemul și condițiile de retribuire a muncii salariaților din sectorul bugetar se stabilesc prin lege.

În corespundere cu art. 1 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 4 iulie 2008, prezenta lege reglementează regimul general al funcției publice, statutul funcționarului public, raporturile juridice dintre funcționarii publici și autoritățile publice (în cele ce urmează – raporturi de serviciu), precum și alte raporturi ce decurg din acestea.

În sensul art. 5 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 4 iulie 2008, serviciul public se bazează pe principiile egalității și nondiscriminării, legalității, profesionalismului, transparenței, imparțialității, independenței, responsabilității, stabilității și loialității.

Conform art. 12 alin. (1) – (3) al Legii nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, salariul de bază corespunde muncii prestate în cadrul programului complet de muncă în cursul unei luni. Salariul de bază se stabilește conform coeficienților de salarizare prevăzuți în anexele nr. 3–10, în raport cu funcția deținută, nivelul de studii, categoria de calificare, gradul didactic, vechimea în muncă sau treapta de salarizare, după caz, în condițiile prezentei legi. Clasele de salarizare și coeficienții de salarizare prevăzuți în anexele nr. 3–10 corespund treptei de salarizare I și nivelului de studii și/sau de calificare necesar pentru ocuparea funcției, după caz.

Potrivit art. 12 alin. (9) al Legii nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, persoanele care nu au absolvit nivelul necesar de studii pentru ocuparea funcției beneficiază de salariul de bază, prevăzut de prezenta lege pentru aceste funcții, redus cu 5 clase de salarizare succesive.

În litigiul deferit judecării în prezenta speță, s-a constatat că, reclamanta Secăreanu Liuba a fost angajată în cadrul Agenției „Apele Moldovei”, începând cu

11 decembrie 2015, în funcția de șef al secției cadastru în cadrul Direcției managementul apelor, corespunzător funcției publice B33, gradul de salarizare – 8, treapta de salarizare – II, grad de calificare – consilier de stat, clasa a III-a. 67. S-a mai stabilit, că prin ordinele nr. 331-p din 17 decembrie 2018, nr. 26-p din 28 ianuarie 2020 și nr. 19-p din 29 ianuarie 2021, Liubei Secăreanu i-au fost atribuite treapta de salarizare – III, clasa de salarizare – 59 și coeficientul de salarizare – 3,36.

Potrivit explicațiilor angajatorului, coeficienții de salarizare ai Liubei Secăreanu au fost reduși în urma stabilirii faptului, că aceasta nu avea studiile corespunzătoare conform Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 482 din 28 iunie 2017.

Instanța de apel a subliniat, că potrivit fișei postului nr. 09 aprobată la 20 octombrie 2015, pentru funcția de șef al secției Cadastru în cadrul Direcției Managementului resurselor de apă, titulara funcției fiind la acel moment reclamanta Secăreanu Liuba, cerințele funcției față de angajat era, printre altele, și deținerea studiilor superioare, de licență în domeniul cadastrului (f. d. 7-10 dosar administrativ).

Totodată, potrivit pct. 12.1. din fișa postului nr. 20 aprobată la 21 ianuarie 2020, de către directorul Agenției „Apele Moldovei”, referitor funcției de specialist principal al Direcției managementul resurselor de apă, funcție în care a fost transferată reclamanta la data de 03.12.2018 prin ordinul nr. 308-p, la calificări profesionale, titularul funcției urmează să dețină studii superioare de licență din domeniul mediului (f. d. 16-17 dosar administrativ).

A relatat instanța de apel că instanța de fond în mod just a constatat, că la momentul emiterii ordinelor nr. 331- p din 17 decembrie 2018, nr. 26-p din 28 ianuarie 2020 și nr. 19-p din 29 ianuarie 2021, Liubei Secăreanu i s-a atribuit treapta de salarizare III, clasa de salarizare 59, coeficientul de salarizare 3,36, iar la momentul determinării salariului au fost respectate toate cerințele ce țin de: funcția de specialist principal conform anexei nr. 3, tabelul nr. 2 din Legea nr. 270 din 23.11.2018; studiile necorespunzătoare - 5 clase de salarizare; clasa de salarizare - III; vechimea în muncă - 7 ani 11 luni 26 zile; carnetul de muncă și „Registrul funcțiilor publice și al funcționarilor publici”; codul funcției - A2184.

Or, prin înscrisurile cauzei s-a confirmat cert, că Liuba Secăreanu nu deține studii superioare de licență în domeniul mediului. Aceste circumstanțe au atestat, că ordinele de stabilire a coeficientului, treptei și clasei de salarizare, sunt legale și întemeiate, iar argumentele apelantei care a susținut că, a studiat ecologia în cadrul universității și alte obiecte care au tangență cu ecologia, iar două semestre sunt mai mult decât suficiente pentru a putea activa ca ecolog, sunt neîntemeiate.

În context, instanța de apel a declarat, că potrivit diplomei de Licență nr. 8/98 din 21 iulie 2000, Secăreanu Liuba a absolvit Universitatea din Bacău, România, Facultatea de Litere și Științe, Licențiată în Biologie, în profilul și specializarea Biologie, iar potrivit pct. 12.1. din fișa postului nr. 20, aprobată la 21.01.2020, pentru funcția de specialist principal al Direcției managementul resurselor de apă, titularul funcției urmează să dețină studii superioare de licență din domeniul mediului.

Potrivit Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 482

din 28 iunie 2017, disciplina Biologie și disciplina Științe ale Mediului sunt două domenii de formare profesională distincte, iar disciplina Biologie își are specialitatea/programul de studii în domeniul Biologie/Biologie moleculară, iar disciplina Științe ale mediului își are specialitatea/ programul de studii în domeniul Ecologiei.

Prin urmare, angajatorul revizuiind dosarele angajaților în anul 2018, a constatat că studiile Liubei Secăreanu nu corespund cerințelor funcției deținute și din acest motiv, au fost emise ordinele prin care s-a atribuit clasa și coeficientul de salarizare conform Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 482 din 28 iunie 2017, fiindu-i atribuită treapta de salarizare III, clasa de salarizare 59, coeficientul de salarizare 3,36 adică – 5 clase de salarizare, pentru lipsa studiilor necesare pentru deținerea funcției respective.

Conform art. 25 din Legea nr. 270/2018, la data intrării în vigoare a prezentei legi, personalului din unitățile bugetare i se atribuie funcțiile, treptele de salarizare, clasele și coeficienții de salarizare stabiliți în anexele la prezenta lege, corespunzător grupului ocupațional din care face parte funcția. Încadrarea personalului se face prin actul administrativ al conducătorului unității bugetare și se comunică în scris, sub semnătură, fiecărei persoane. Actul administrativ comunicat fiecărei persoane va conține informația aferentă funcției respective privind denumirea acesteia, treapta de salarizare, clasa și coeficientul de salarizare corespunzător, cuantumul salariului de bază stabilit și, după caz, sporul pentru gradul profesional. În cazul în care funcția deținută în luna anterioară intrării în vigoare a prezentei legi nu se regăsește în anexele la prezenta lege, încadrarea persoanei se va face prin asimilarea funcției anterior deținute cu una dintre funcțiile din anexele menționate. Poziționarea provizorie a funcției asimilate în grila de salarizare se efectuează, la propunerea unității bugetare, de către Ministerul Finanțelor, printr-un act administrativ, până la introducerea modificărilor de rigoare în prezenta lege.

În aceste condiții, instanța de apel a reținut că prima instanță întemeiată a conchis, că acțiunile întreprinse de către Agenția „Apele Moldovei” în privința Liubei Secăreanu, au fost executate în conformitate cu prevederile legale, iar procedura de emiteră a actelor contestate de Secăreanu Liuba a fost respectată, or, autoritatea publică a acționat în conformitate cu normele legale, respectând și limitele dreptului său discreționar, instanța reținând în acest sens că, verificarea legalității unui act administrativ implică verificarea elementelor de fond și formă.

La caz, instanța de apel a concluzionat că, actele emise de Agenția „Apele Moldovei”, au fost adoptate conform legii, or, încălcări de competență și de procedură la adoptarea acestora, nu au fost admise.

La 11 august 2022 Liuba Secăreanu a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate cu emiteră unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii sau emiteră unei noi decizii cu privire la remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, Secăreanu Liuba a invocat că instanțele ierarhic inferioare au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material și normele de drept procedural, aprecierea probelor fiind arbitrară, iar erorile comise ducând la încălcarea drepturilor fundamentale ale subsemnatei, prevăzute

de Constituția Republicii Moldova, Protocolul 1 art. 1 CEDO, art. 6, 8, 13, 14 CEDO.

Totodată, atât instanța de apel, cât și instanța de fond au ignorat neîntemeiat și inexplicabil, argumentele recurente precum că ordinul nr. 331-p din 17.12.2018, ordinul nr. 26-p din 28.01.2020, ordinul nr. 19-p din 29.01.2021 și decizia nr. 08-04/1197 din 11.10.2021 de respingere a cererii prealabile ale Agenției „Apele Moldovei”, conform prevederilor art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, sunt acte administrative individuale defavorabile ilegale care au fost emise fără o motivare completă, fără o administrare a probelor și fără asigurarea dreptului subsemnatei de a fi informată și audiată înainte de emiterea actului administrativ defavorabil, astfel încălcându-se prevederile de la art. 70, 94 alin. (1), 118 alin. (1), alin. (2) lit. c), alin. (3), 119 alin. (1), 120 alin. (1) Cod administrativ, și că aceste acte urmau a fi retrase conform art. 143 alin. (1) și (2) Cod administrativ.

De asemenea, Secăreanu Liuba a indicat că, atât instanța de fond cât și instanța de apel nu au luat în considerare faptul că intimatul/angajatorul i-a reținut o parte din salariu după ce ultima și-a îndeplinit volumul de lucru integral, conform fișei de post, iar la fiecare reținere nu a fost prevenită asupra motivelor reținerii din salariu, contrar prevederilor art. 68 al. (1) și art. 140 din Codul muncii.

Or, anume interpretarea eronată a prevederii de la art. 12 alin. (9) al Legii nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, aprecierea denaturată și arbitrară a faptelor de nerecunoaștere de către intimat/angajator a diplomei de licență, obținută în România, care, în definitiv, a dus la reducerea ilegală, abuzivă a clasei și coeficientului de salarizare a recurente de către Agenția „Apele Moldovei” prin adoptarea actelor administrative individuale defavorabile, a căror anulare a solicitat-o în instanță, și implicit la remunerarea necorespunzătoare, constituie actul discriminării, contrar garanțiilor constituționale, prevederilor art. 23 Cod administrativ și art. 14 CEDO.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 01 iunie 2022, Liuba Secăreanu a depus recurs motivat la 11 august 2022.

La materialele dosarului nu se atestă faptul notificării de către recurenta Secăreanu Liuba a dispozitivului deciziei instanței de apel. Decizia motivată din 01 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată de către Secăreanu Liuba la data de 27 iulie 2022, conform recipisei anexate la materialele dosarului (f.d.249). Totodată, la 14 iulie 2022 instanța de apel a expediat decizia motivată din 01 iulie 2022 prin intermediul adresei electronice participanților la proces (f.d.247)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul motivat la 11 august 2022, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 08 septembrie 2022 Agenția „Apele Moldovei” a depus referință și a solicitat respingerea recursului depus de Liuba Secăreanu cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Liuba Secăreanu, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Liuba Secăreanu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Liuba Secăreanu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru